

Posudek na diplomovou práci Zaniklá obec Přísečnice ve vzpomínkách jejích obyvatel. Bc. Monika Střihavková, 77. s.

Diplomantka se rozhodla ve své diplomové práci zaměřit pozornost na postupný zánik obce Přísečnice z důvodu budované přehrady a zajištění dostatku pitné vody pro Chomutovsko a okolí. M. Střihavková se zařadila do řady diplomantů a diplomantek, kteří se věnovali zániku obcí a vzpomínek na ně (dříve především kvůli důlní těžbě).

Domnívám se, že výběr tématu, je s ohledem na jeho stále nedostatečné zpracování výbornou volbou. Metoda orální historie, která zde byla využita spolu s dalšími postupy historikovy práce, především studiem dostupných archivních pramenů se ukázala rovněž jako nosné uchopení tématu.

Diplomantka promyšleně rozdělila svoji práci do čtyř hlavních kapitol. V metodologické části M. Střihavková přiblížila postup výzkumu. Při použití orální historie volila semistrukturované rozhovory s biografickým úvodem a přesahem k narátorově přítomnosti. Autorka pořídila osm rozhovorů, zajímavý je zde popis získávání narátorů v prostředí, které M. Střihavková osobně neznala. Velmi pěkně je v práci rozebrána cesta k jednotlivým lidem, obyvatelům zaniklé obce Přísečnice, která mimo jiné ukazuje v plné šíři složitost kontaktování správných narátorů. Získané rozhovory diplomantka porovnávala s archivními materiály, periodiky a dalšími zdroji (do vlastních rozhovorů již vstupovala se znalostí klasických pramenů). Autorka probádala sekundární literaturu a podle očekávání konstatovala, že literatury zabírající se daným tématem je velmi málo. Přesto se autorce podařilo shromáždit dostupně, často zapomenuté relevantní články a zmínky o zaniklé obci. Především sborník *Přísečnice zatopená, ale nezapomenutá* vydaný chomutovským muzeem k 30. výročí zániku obce. Více informací než ze sekundární literatury našla diplomantka v SOKA Chomutov ve fondech MNV Přísečnice, ONV Chomutov kde bádala ve fondech jednotlivých odborů, ale také ve školních kronikách.

Autorkou popsán výzkum v regionálních archivech dává odpověď, proč je diplomová práce po pramenné stránce nadstandardně zpracována, nelze opomenout ani snahu postihnout dobová periodika a dobové dokumenty – v této chvíli bych ocenil, což často nečiním, i přílohovou část diplomové práce, kde se M. Střihavkové podařilo shromáždit cenné fotografie, které svým řazením vytváří vlastní mikropříběh obce Přísečnice a její likvidace.

Kapitola Přísečnice do roku 1945 dává přehledně a v rozumném rozsahu nahlédnout historii obce.

Jako nejprínosnější hodnotím kapitolu, která se týká Přísečnice ve vzpomínkách narátorů. Tato kapitola přibližuje malé i „velké“ dějiny obce především barvitě pak každodenní život jejích občanů. Jedno z mnoha načrtnutých zajímavých témat, které mě v této kapitole zaujalo, je téměř desetiletá proměna myšlení, resp. postupné uvěření obyvatelstva v „nevyhnutelnost“ zániku obce.

Vedle stěžejní kapitoly diplomové práce je bezesporu přínosné, že autorku zajímaly i osudy Přísečnických po likvidaci obce. Všimá si zde vzpomínek narátorů na soudružnost mezi lidmi v obci a stěhování do nových bydlišť, včetně zvykání na nové sousedy, především pak ale zvykání si na změnu stylu života, například více volného času. Zajímavý je rovněž zaznamenaný postřeh rozdílného vnímání stěhování v důsledku likvidace mezi mladými a starší generací. Mladí z obce odcházeli již v průběhu 50. a 60. let a stěhování brali méně osudově než jejich rodiče. Za skvělé využití metody orální historie pokládám pasáže, kde autorka rozebírá vzpomínky bývalých obyvatel Přísečnice, resp. kde odhaluje nánosy „vzpomínek na staré časy“, které jsou mnohdy zidealizované.

V ne černobílé perspektivě je podána i paměť narátorů na příčiny likvidace obce, rozhodnutí s nímž se nedalo nic dělat, „zlovůle“ úřadů atd., proti tomu však i racionální vědomí o nutnosti takové stavby související se zabezpečením vody pro široké okolí.

Badatelka v tomto „sporu“, zachování obce jako historického a kulturního dědictví versus zajištění dostatečného množství pitné vody, zůstává nestrannou a klade jen obecnou otázku, která nemůže být, domnívám se, nikdy rozsouzena. I když je dnes Přísečnice se svými základy hluboko pod vodou, díky výborně zvládnuté diplomové práci máme možnost život lidí obce před zatopením alespoň částečně nahlédnout.

Po jazykové i stylistické stránce je diplomová práce na standardní úrovni. Celkovým pojetím a vlastním zpracováním je to studie více než zdařilá, odpovídají přesně jedné z rovin výzkumu nejen pomocí metody orální historie. V práci se snoubí nejen regionální prvek s přesahem k širším dobovým souvislostem ale i výzkum každodennosti. Věřím, že pracoviště OH-SD bude dále úspěšně pokračovat v tradici podobných případových studií.

Práci hodnotím známkou **výborně**. Autorce přeji mnoho dalších osobních i profesních úspěchů.

V Praze, dne 27. 1. 2014

prof. PaedDr. et Mgr. Miroslav Vaněk, Ph.D.